

KONU 17

Havada Hemşirelik Bakımı

Çeviri: *Dr. Yusuf Ali ALTUNCI*

Dr. Selahattin KIYAN

Dr. Enver ÖZÇETE

Dr. İlhan UZ

Giriş

Uçak kabininin zorlu ortamında verilecek bakım tek başına hemşirenin sorumluluğunda değildir ve en efektif personel olmalarına rağmen, bu tip bir hizmeti sunmak için transfer boyunca bir hemşire her zaman bulunmaz. Bu bölüm uçuş ortamı ile ilgili özel hemşirelik bakımı unsurlarına genel bir bakış sağlamak için sistem tabanlı modeli kullanmaktadır, bu okuyucuya (ki hemşire olmayabilir) sık görülen hemşirelik bakımı sorunlarından bazıları için çözümleri belirlemeyi sağlar.

Güvenlik ve Risk Yönetimi

Hem sizin hem de hastanın güvenliği bir havadan tıbbi nakil süresince göz önünde tutulması gereken en önemli durumdur. Tek başına hemşire etki alanı olmamasına rağmen, bir transfer planlarken, dikkat her zaman riski en aza indirecek stratejilere verilmelidir. Örneğin, bunlar arasında:

- En azından temel havayolu araçları ve taşınabilir aspirasyon aparatının bulunduğundan emin olun;
- Bütün süreli malzemelerin ve ilaçların güncel tarihinde olduğundan emin olun;
- İlaçlar için uygun antidotları yanınızda bulundurun (örneğin, opiyatlar için naloksan)
- Yeni ilaçların uygulanacak olma ihtimali varsa eğer anafaksi tedavisi için uygun ilaçları taşıyın;
- Tüm tek kullanımlık materyallerin kullanıldıktan sonra çöpe atıldığından ve tüm tek kullanımlık hasta materyallerinin devir teslimi esnasında atıldığından ya da kabul eden tesiste hasta ile beraber bırakıldığından emin olun;
- Tüm elektrikli ekipmanın üreticinin talimatlarına göre bakımının yapılmış ve kontrol edildiğinden emin olun;
- Tüm donanımın transferi gerçekleştirilmeden önce fonksiyonunun kontrol edildiğinden ve yedek çalışan pillerin bulunduğundan emin olun;
- Özellikle kara taşıtımdan hava aracına transfer gibi hareketin en fazla olduğu anlarda invaziv donanımları emniyete alın;
- İzin verilen öğeler için donanım içeriğini kontrol edin. 11 Eylül hava saldırısından beri ticari uçuşlarda keskin objelerin ve diğer öğelerin kabinde taşınması

Sadece diğer yolcularla ile ilgili değil aynı zamanda uçak mürettebatı, havaalanı ve ambulans personeli, hava ambulansı ve sigorta kuruluşları çalışanları ile gizlilik ile ilgili konuları dikkate almak önemlidir. Benzer bir tema üzerinde özellikle yakın akraba olmayan seyahat arkadaşları ile herhangi bir sağlık konusunda tartışma yaşamamak için onam alınmalıdır. Bu sadece aynı uçakta seyahat eden hastanın refakatçisine ima edilmemelidir. Hastaya veya refakatçisine bilgi verilirken uygun terminolojinin kullanımı zorunludur. Tıbbi jargonu çoğu hasta anlamaz ama aşırı basitleştirme de küçümseme olarak yorumlanabilir. Kalbinin bir bölümüne kan temininde tıkanıklık var anlaşılabilir, EKG'sinin bir kopyası ile EKG'deki iskemik değişikliklerin açıklanması olası değildir.

Sonuç

Bir hemşire mevcut olmadığı zaman hastanın hemşirelik ihtiyaçlarının yok olmadığı unutulmamalıdır. Hava ambulansı veya ticari uçakta olan zorlu koşulları çözmek için hemşirelik bakımı gerektiren sorunların çoğunun çözülmüş olması gerekir. Hastaların sadece birincil sağlık koşulları değil, bütünsel olarak güvenliği ve konforu hakkında düşünmek ve de ortaya çıkabilecek sorunları öngörmek çok daha etkin bir şekilde transfer yapılmasını sağlar.

Kaynaklar

- Topley, D.K., Schmelz J., Henkenius-Kirschbaum J. and K.J. Horvath (2003) 'Critical care nursing expertise during airtransport', *Milit Med.* **168**(10):822-6.
- Bader, G.B., Terhorst, M., Heilman, P., DePalma, J.A. (1995) 'Characteristics of flight nursing practice', *Air Med J.* 14(4):214-8.
- Wilson, P. (1998) 'Safe patient transport: nurses make a difference', *Nursing Times.* 94(26):66-7.